

לקראת לידה

לקראת הלידה מוגש בזאת מידע אודות הבדיקות, הטיפולים והחיסונים הנעשים כדרך שגרה, והמהווים חלק מהטיפול הכולל, הניתן ליולדת ולתינוק בחדר הלידה, במחלקת היילודים והיולדות ובתחנות טיפת-חלב. מידע זה יאפשר לך ולבן זוגך להיות שותפים לטיפול ולקחת חלק בהחלטות הנוגעות לבריאותך ובריאות תינוקך.

היולדת

במהלך הלידה נעשות מספר פעולות שחשוב לך כיולדת לדעת עליהן:

שיכון כאבים

בחדר הלידה תקבלי הכוונה וייעוץ רפואי לגבי שיכון כאבים. ישנן מספר שיטות תרופתיות להפחתת כאבי הצירים: אילחוש אפידורלי (הרדמה מקומית באמצעות זריקה בגב) ומתן תרופות משככות כאבים בזריקה דרך הוריד. כמו כן יש שיטות טבעיות להפחתת הכאב. ניתן להוועץ בצוות בית-החולים בעניין.

חיתוך חייץ

בשלב הסופי של הלידה יש צורך לעיתים לבצע חתך חייץ כדי להקל על הלידה. חתך החייץ מתבצע במהלך ציר לידה, החתך נתפר בסיום הלידה לאחר צאת השיליה ולאחר שהמקום הורדם בהרדמה מקומית. יש לציין כי חוטי התפרים נמסים מעצמם במשך הזמן ולכן אין צורך להגיע לרופא לשם הוצאתם.

בדיקת רופא

במהלך שהותך במחלקת היולדות תימצאי במעקב רפואי ולכן תעברי בדיקת רופא שיגרתית לפני יציאתך מהמחלקה הביתה.

היילוד הנקה/האכלה

ההנקה היא הדרך הטובה להזנת היילוד והצוות יעזור

לך לממש זאת. מומלץ למסור לאחות במחלקת היילודים מהי הדרך העדיפה עליך להזנת התינוק. יש להשכיב את התינוק הבריא על הגב בזמן השינה.

עישון

התינוק יימצא בבית החולים בסביבה נקייה מעשן סיגריות. חשוב לא לעשן בסביבת התינוק גם בבית, שכן העישון מזיק לתינוק.

בדיקת רופא

לפחות פעמיים במשך שהותו בבית-החולים נבדק התינוק בבדיקה כללית על-ידי רופא ילדים: פעם ראשונה לאחר לידתו ופעם שנייה לקראת השחרור הביתה.

טיפולים

לאחר הלידה יקבל תינוקך זריקת ויטמין K למניעת מחלת הדמם של תינוקות, וטיפות עיניים אנטיביוטיות למניעת התפתחות זיהום בעיניים.

חיסון נגד דלקת כבד נגיפית מסוג B

זוהי מחלה הפוגעת בכבד. המחלה מועברת באמצעות מגע עם דם והפרשות אדם, אינה ניתנת לריפוי, אך ניתנת למניעה באמצעות החיסון.

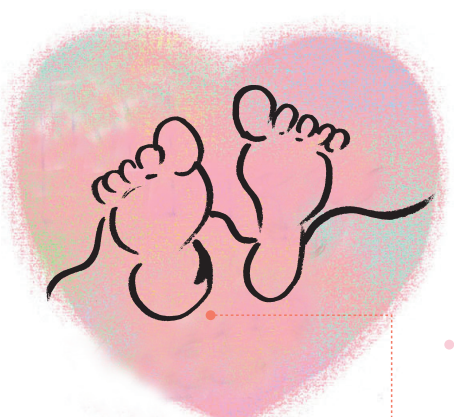
החיסון נגד דלקת כבד נגיפית מסוג B ינתן לתינוקך בזריקה, בשלוש מנות נפרדות. שגרת החיסון כוללת:

זריקה ראשונה תינתן בבית-החולים תוך 24 שעות לאחר הלידה. זריקה שנייה תינתן בגיל חודש בטיפת חלב. זריקה שלישית תינתן בגיל שישה חודשים בטיפת חלב.

בדרך כלל אין תגובות מיוחדות לחיסון זה, אך תיתכן תגובה מקומית חולפת כגון: נפיחות או אודם.

בדיקות סקירה לילודים בריאים

רוב היילודים נולדים בריאים, אך חייבים לעבור בדיקות נוספות, מאחר שתינוקות ספורים שנולדים ונראים בריאים סובלים ממחלה שניתנת לטיפול. גילוי מוקדם של המחלה עשוי למנוע סיבוכים חמורים ופיגור חמור.

מועד הבדיקה:

לפני שחרור התינוק מבית החולים נלקחת ממנו הבדיקה באמצעות דקירה בעקב רגלו. הבדיקה נלקחת 36 שעות לאחר הלידה או מאוחר יותר. בדיקת דם זו נשלחת למעבדה המרכזית בבית החולים שיבא תל-השומר.

תוצאות הבדיקה:

מיד לאחר קבלת תוצאה בלתי תקינה במעבדה מתקשרים ישירות להורים על-פי מספר הטלפון שנמסר בבית החולים, על מנת לבצע בדיקה חוזרת ולהתחיל בטיפול לפי הצורך.

ביצוע בדיקה חוזרת:

לעיתים לא ניתן לבצע את הבדיקה או להגיע למסקנות מסיבות שונות שאינן קשורות למחלה. לדוגמה:

- הבדיקה נלקחה מוקדם מדי, לפני תום 36 שעות.
- כמות הדם לא הייתה מספקת.
- איכות הדגימה לא הייתה טובה.
- חשד לבעיה רפואית קלה.
- במקרים אלו יש צורך לבצע בדיקה חוזרת.
- הזמנה לבדיקה חוזרת אינה רומזת שהתינוק אובחן כחולה.
- בדיקה חוזרת מתבצעת דרך טיפת חלב שבאזור המגורים, לפי הכתובת שמסרו ההורים בבית החולים.

ניתן לקבל פרטים נוספים דרך הצוות המטפל ובאתר האינטרנט של משרד הבריאות.

www.health.gov.il/genetics

סיוע בתהליך:

ניתן לסייע על-ידי מסירת פרטים במשרד לקבלת חולים: כתובתה המדויקת וכן מספר טלפון שדרכו ניתן להתקשר אליה בימים ובשבועות שלאחר שחרור היולדת.

המחלות הנבדקות בישראל פנילקטונוריה

PHENYLKETONURIA (PKU) מחלה תורשתית הפוגעת בהתפתחות התקינה של המוח. גילוי מוקדם של המחלה מאפשר טיפול (תזונתי בעיקר) המונע את הופעת סימני המחלה. בישראל מתגלים כ-10 תינוקות חולים בכל שנה (1:15,000 לידות). ילדים אלה מקבלים טיפול דיאטני מיוחד אשר לא מכיל פנילאלנין ונמצאים במעקב במרכז הארצי בבית חולים שיבא. ילדים המקבלים טיפול מוקדם מתאים מתפתחים כילדים רגילים לכל דבר.

לקראת לידה

כולל בדיקות סקירה
ליילודים בריאים

משרד הבריאות
שירותי בריאות הציבור
www.health.gov.il

את יעילות ההגנה של הכיסא. עד גיל שנה חובה להושיב תינוק נגד כיוון הנסיעה בלבד. אם הרכב מצויד בכרית אוויר (ובמידה ואין אפשרות לנטרל את פעולתה), הושיבו אותו במושב האחורי בלבד. חשוב להקפיד על הידוק הכיסא למושב. התינוק חייב להיות רתום כהלכה בחגורות הכיסא. יש להצטייד בכיסא הבטיחות לקראת שחרור התינוק מבית החולים.

המשן הטיפול בתחנה לבריאות המשפחה (טיפת-חלב):

בטיפת חלב נעשה מעקב וניתנת הדרכה בתחומים שונים כגון: גדילה, התפתחות, בדיקות שמיעה וראיה, בדיקות רופא, טיפול בתינוק, תזונה ותכנון משפחה וכן ניתנים החיסונים הדרושים.

לכל היילודים מבוצעת בבית החולים בדיקת שמיעה פשוטה שאינה מכאיבה בזמן שהילוד רגוע או ישן. ככל בדיקת סקר - יילוד עם תגובה שאינה ברורה יופנה להמשך ברור מצב שמיעתו. תינוק/ת שהשתחרר/ה מבית החולים מבלי שנבדק יוזמן לבדיקת שמיעה במחלקת היילודים בבית החולים בו נולד.

הדרכה

לקראת יציאתך ממחלקת היולדות תקבלי הדרכה בכל הקשור לטיפול בך ובתינוקך בימים הראשונים.

כיסא בטיחות

הקפידו להשתמש בכיסא בטיחות שאושר על ידי מכון התקנים הישראלי ומשרד התחבורה, בכל נסיעה ולו הקצרה ביותר.

מומלץ לבקש מהמוכר בחנות להדגים את אופן השימוש בכיסא. חשוב להתקינו על פי הוראות היצרן שכן התקנה לא נכונה מסוכנת ומפחיתה

למשרד הבריאות על-פי מידע בנושא הקיים בארץ ובעולם קובעת את המחלות שמומלץ לבדוק.
פרטים נוספים ניתן לקבל באתר:
www.health.gov.il/genetics

מה עושים עם הדגימות לאחר סיום הבדיקות?

לאחר ביצוע הבדיקות וקבלת התוצאות יתכן והדגימה תשמש בנוסף גם לבקרת איכות.

האם ניתן לא לבצע את הבדיקה?

כן, אם ההורים מסרבים לבצע את הבדיקה המוצעת, עליהם לפנות לרופא יילודים בזמן האשפוז ולחתום על טופס סירוב לאחר קבלת הסבר על משמעות אי ביצוע הבדיקה.

מענק לידה

הינך זכאית על פי חוק לקבל מענק לידה מהמוסד לביטוח לאומי. מענק לידה זה מותנה בין היתר ברישום הלידה בבית החולים והצגת תעודת זהות.

בדיקות סקר שמיעה

השמיעה חיונית להתפתחות תקינה של שפה ודיבור. אחוז קטן מהתינוקות סובלים מהפרעות שמיעה, וחשוב לזהותם מוקדם ככל האפשר, כדי לטפל בבעיה.

תת-תריסיות מולדת CONGENITAL HYPOTHYROIDISM

- חוסר בהורמון של בלוטת התריס עלול לגרום לנזקים חמורים אצל יילוד הנמצא בתהליך מהיר של התפתחות. לכן, כל תינוק עם רמת הורמון נמוכה יופנה לרופא אנדוקרינולוג להשלמת הבירור ולקבלת טיפול (מתן הורמון) לפי הצורך.

בישראל מתגלים כ-60-70 תינוקות חולים בכל שנה (1:3,000 לידות). ילדים אלה מקבלים טיפול (ההורמון החסר) למשך כל חייהם ונמצאים במעקב של הרופא המטפל.

ילדים המקבלים טיפול מוקדם מתאים מתפתחים כילדים רגילים לכל דבר.

פעילות יתר של בלוטת יותרת הכליה (CAH) CONGENITAL ADRENAL HYPERPLASIA

מדובר במחלה תורשתית הנמצאת בשכיחות גבוהה יחסית בקרב האוכלוסייה בישראל. אצל חלק מהחולים עלול להתפתח איבוד מלחים עד לסכנת חיים.

מחלות מטבוליות נוספות

קיימות מחלות תורשתיות רבות הנגרמות כתוצאה מפגמים מולדים ללא סימנים ניכרים בימים הראשונים לחיי היילוד. בחלק מהמחלות גילוי מוקדם וטיפול מתאים עשויים לשפר את מצבו ההתפתחותי של היילוד. ועדה המייעצת